

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1721. usque ad annum 1724

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1783

VD18 90119304

§. 81. Actum Parisiis de eligendo novo Regis Confessario.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67596](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67596)

Concessa igitur Regni Neapolitani Sæc. XVIII.
 investitura Cardinalis de Althan eadem A. C. 1722.
 die in Palatio Quirinali habita Congre-
 gatione Generali coram Tribunali Ca-
 meræ Pontificiæ, ejusque Protonota-
 riis nomine Cæsaris tanquam Regis Nea-
 politani hoc juramentum fidelitatis præ-
 stitit confecto desuper solemnī instru-
 mento. Postmodum die vigesima octava
 Junii Magnus stabuli Comes de Colon-
 na Imperatoris nomine ante Vaticanæ
 Basilicæ fores in homagii pignus Astur-
 conem cum censu septem millium
 scutatorum aureorum obtulit.

§. LXXXI.

*Actum Parisiis de eligendo novo Regis
 Confessario.*

Cum Claudius Abbas de Fleury, qui *Dorsane.*
 Ludovico XIV. Franciæ Regi a *Journal*
 confessionibus erat, gravi senio, & ad- *t. 2. p. 117.*
 versa valetudine premeretur, & post *Vid. supra*
 Marchionis Villaregii amici sui exaucto- *t. 69. l. 217.*
 rationem haud mitius fatum veritus *pag. 345.*
 clam Parisiis secessisset, de novo Regis *Hist. Uni-*
 Confessario tempeſtively ſeligendo ageba- *verſ. t. 8.*
 tur: In id præcipue intentus erat Car- *Period. II.*
 dinalis Noaillius, qui Jeſuitas ab hoc *c. 4. p. 623.*
 munere omnino arcendos eſſe ratus, *Hist. Chron.*
 desuper cum Cardinale Rohanio, qui *cont. p. 797.*
 die vigesima octava Januarii Roma

Sæc. XVIII. Parisios reversus erat, sua contulit con-
 A. C. 1722. filia, eoque annuente Sacerdotem le-
 cularem, atque inter eos præcipue
 Vivantium sancti Germani Decanum
 proponendum censuit. Utrumque vero
 Cardinalem jam dudum prævenerat bo-
 lertia Jesuitarum, qui Cardinalis de
 Bois, quem proxime in primum Regis
 Ministrum nominari noverant, auctori-
 tate ac patrocinio suffulti, Patrem
 D'Aubentonum Jesuitam Hispani Regis
 Confessarium impulerunt, ut hic Phi-
 lippum Hispaniæ Regem induceret,
 quatenus ex Jesuitis quemdam pro Gal-
 lici Regis Confessario seligi, ab Aure-
 lianensi Duce Regni Moderatore im-
 portunius postularet. Haud defuit suis
 partibus P. D'Aubentonus, & Philip-
 pus Hispaniæ Rex sui Confessarii, cui
 ob procuratam cum Gallis pacem ob-
 strictissimum sese profitebatur, assiduis
 sollicitationibus cedens, tam impensè
 hoc negotium apud Aurelianensem Du-
 cem urgebat, ut hic Noaillium Cardi-
 nalem, qui die vigesima septima Fe-
 bruarii hac de re cum illo agebat, sine
 responso dimitteret: Verum Noaillius
 futuri regiminis felicitatem in probi
 Confessarii selectu magna ex parte re-
 positam esse persuasus, rursus die sexta
 Martii Ducem Regni Moderatorem
 adiit, eidem exponens, minime expe-
 dire,

dire, ut quidam Communitati aggregatus, minus vero Jesuita juveni Regi in conscientia Moderatorum daretur: Sæc. XVIII.
A. C. 1722.

Ad hæc respondit Dux, vincitas se habere manus, Hispania Regem summis precibus Jesuitam, & quidem præ ceteris Patrem Lignierum exoptare, seque eidem Regi jam fidem dedisse: Ad hæc admiratione suspensus hæsit Noallius, Regenti exponens, quod jam ante sex annos conclusum esset, Jesuitas in perpetuum a Regii Confessarii munere esse excludendos, aliunde etiam Lignierum confessiones excipiendi facultate destitutum esse: Incitabat quoque Noallium Villaregius Franciæ Marescallus, qui ad impediendam hujus consilii executionem omnem opem & operam pollicitus, Vauronium Perpinianensem Episcopum, vel Poletum, aut Benedictum S. Germani in Laia Priorem proponebat. Noallius igitur die decima quarta Martii rursus Regni Regentem convenit, eique quemlibet Jesuitam excludendi necessitatem exponens declaravit, se Jesuitarum nulli, quiscunque in Regium Confessarium seligeretur, tuta conscientia confessiones excipiendi facultatem dare posse; respondente autem Duce, quod nunquam ab eo quicquam contra ipsius conscientiam postulaturus esset, Noallius

Sæc. XVIII. lius recessit. Interim Dux tam petro

A. C. 1722. lofo obraebatur morbo, ut respirandi

facultate intercepta ægre verbum pro-

ferre posset: quocirca Noaillius die se-

gesima septima Martii, ad eundem le-

teras dedit, quibus denuo declarabat

se Jesuitarum nulli pro Regis confes-

nibus excipiendis facultatem daturam

ac ipsummet Regni Regentem petro-

sum sibi habuisse, id non expedire

„hanc persuasionem in præsentem rerum

„vicissitudine magis adhuc ex ipsa

„gendi ratione, & perversa doctrina

„quam Jesuitæ Tolosæ, Venetiis, Ro-

„thenæ imo & Parisiis propugnasse

„confirmari: aliunde etiam certam esse

„hos Patres concordæ in Constitutione

„negotio in itæ ardentius sese opponere

„pro in omnes vires adhibebuntur,

„innovatis contentioneibus Constitutione

„nem pure & simpliciter acceptari extor-

„querent &c. „ Hanc Noaillii episcopi

lam Dux ad Cardinales du Bois,

Rohanum, necnon ad Andream Fle-

culum de Fleury Forojuliensem Episcopum

pum transmisit; dum vero hi delibere

consultabant, inscio interim Noaillii

Pater Lignierus ab ipsomet Aurelianensi

ad Regem conducebatur, in conspecto,

cum Rex Jesuitam in confessorium sibi

obtrudi perciperet, stupor ac silentium

defixit: Paulus

Pater Gaillardus Jesuita cum Ligniero Sæc. XVIII.
 ad Cardinalem Noaillium Parisiensem A. C. 1722.
 Archiepiscopum Confluentiam contem-
 dit, eundem his verbis allocutus: *Ab*
ipsomet Serenissimo Aurelianensi Duce hunc
Patrem ad Eminentiam suam ducere jussus
sum, ipsemet adventus sui causam exponet:
 mox Pater Lignierus subdidit: *summo*
mane a Serenissimo Duce, & Villaregio
Marescallo ad Aulam vocatus, percepi,
quod idem Dux me in Regis Confessarium
selegerit, ambo etiam confestim me
hoc munere auctum Regi fitebant: nunc
vero Eminentiam vestram supplex rogo,
ut me suo assensu, ac necessaria facultate
honorare dignetur. Ad hæc reposuit
Noaillius, utrumque Reverentia vestrae de-
negare invito & ingratis cogor; jam du-
dum desuper mentem meam Duci exposui:
Huic sat cognitæ sunt rationes, ob quas
cuiunque Jesuitæ ad excipiendas Regis con-
fessiones facultatem concedere prohibeor:
plura dicere, ob adversam valetudinem non
vacat. Hoc responso P. Lignierus velut
fulmine tactus, in salebris hæsit: inte-
rim vero rumor per urbem volitabat,
quod Rex proximo Paschate adhuc-
dum apud Abbatem Fleuryum suam
conscientiam sacra confessione perpur-
gaturus esset: Ipsomet autem Paschatis
festo Fleuryus tam violenta apoplexia
obruetur, ut Abbatem d'Argentré,
 qui

Sæc. XVIII. qui Regi ab Eleemosynis erat, ad ex
 A. C. 1722. cipiendam ejus confessionem esse vo
 candum, Villaregius Marecallus
 dicaret: cum autem ille accurreret,
 Marecallus a Regente jubebatur, ut
 Chaperelo Regio Sacellano Confessari
 munus deferret, qui etiam die Domi
 nica prima post Pascha suo munere ju
 gebatur cum summa Regis satisfactione
 qui novi hujus Confessarii humilitatem
 modestiam, ac prudentiam summopere
 deprædicabat; cum enim a Marecallis
 admonitus esset, ut Regem ad Missæ
 sacrificium comitaretur. & ad ejus
 tus in loco Confessariis Regiis destinatum
 genuflecteret, Chaperelus tanto honore
 sese indignum reputans, respondit
 quod incredibili rubore suffunderetur
 si in loco illis, quos tanquam suos su
 periores revereretur, ferme æquali co
 sistere cogeretur: Interim vero P. Lie
 nierus (excepto confessionis exercitio
 cunctis Regii Confessarii honoribus po
 tiebatur, & Regio diplomate ac salaria
 auctus, vestem Regiis Confessariis
 tatam indutus, sermoni & Missæ Sacra
 ficio intererat, ipsumque Regem
 Templum sancti Germani euntem co
 mitabatur: Deerat tamen adhuc ne
 cessaria sui Archiepiscopi approbatio
 illam interim concedere sollicitabatur
 Carnutensis Episcopus, qui tamen prima

tergiverſatus, tandem illam indulſit, Sæc. XVIII.
 nihilominus in vigilia Pentecoſtes Rex A. C. 1722.
 apud Chaperelum ſua peccata expia-
 vit. Urgebatur interim a Rohanio Car-
 dinale Pontifex, qui etiam P. Lignierum
 in Regis Confeſſarium approbavit die tri-
 geſima Maij miſſis ad Regentem literis,
 quas Hic Cardinalibus Noaillo, Ro-
 hano & du Bois, necnon Poletto &
 Vittemano tradidit, eo ſine, ut hi in
 conſcientiæ Senatu deciderent, an hac
 Pontificis conſeſſione uti expediret.
 Præceteris Poletus declarabat, Pontifi-
 cem hanc facultatem Ligniero omnino
 quidem potuiſſe concedere, cum autem
 Noaillius quoque eam huic Patri, omni-
 busque Jeſuitis denegandi urgentiſſimas
 haberet cauſas, æquum eſſe, ut ejus
 voluntati deferretur, Jeſuitarum enim
 doctrinam eſſe unicam denegatæ facul-
 tatis cauſam, eorum vero doctrinas
 eſſe perverſas inde patere, quod cen-
 ſuram anno milieſimo ſeptingentieſimo
 latam ſignare detrectaſſent, prius
 ergo illos ad hanc ſignandam, & ad-
 optandam eſſe compellendos. In Regio
 etiam Senatu agebatur de hiſce Papæ
 literis, & communis omnium vox erat,
 Papam tentaſſe rem omnibus juxta ac
 antiquiſſimis Regni legibus contrariam,
 & Lignierum anathematis pœnam pro-
 meritum eſſe, ſolus Pater Gouy Jeſuita
 ſine

Sæc. XVIII. sine ulla hæsitatione propugnabat, Lig-
 A. C. 1722. nierum Pontificis facultatem exequi

posse ac debere, & si dubium occurre-
 ret, Pontificis Regisque esse illud dis-
 solvere, Papam vero spreto etiam Epi-
 scopo posse in particulari Diœcesi cui-
 vis ejusmodi dare jurisdictionem, ut
 patere in exemptis Regularibus, que-
 rum unus alteri confitetur, et si Epi-
 scopus eis omnem ademisset faculta-
 tem: His vero Menguius Abbas oppo-
 suit, non pœnitentis, sed potius Con-
 fessarii esse, discutere, an facultas data
 sit sufficiens, hocque jus a Tridentina
 aliisque Franciæ Synodis assertum esse
 solis Episcopis: His ita altercantibus
 Cardinalis Noaillius die quinta Junii
 Aurelianensem Ducem accessit, eidem
 exponens, quod novissimum hoc Pon-
 tificis Breve novas concitaret turbas
 Respondente Duce, hoc Breve ut æ-
 terno sepeliatur silentio, penes ipsum
 esse, dummodo petitam Ligniero be-
 cultatem concedere velit, Cardinalis
 subjunxit, hæc a Regia sua Majestati
 peti, eo magis miror, quo apertius ipse
 met declarasset, tam graves conscientia
 meæ rationes hujus facultatis repulsam in-
 poscere, ut importunius rem urgere, hanc
 expediret, nec me sententiam meam muta-
 turum sperari posset: easdem autem ra-
 tiones adhucdum subsistere, notum est. Ha-

reponere Dux, facile tolli possent, si *Sæc. XVIII.*
Lignierus laudatæ censuræ subscribere A. C. 1722.
 compellatur; tum enim ejus doctrina haud
 ultra erit suspecta, proin hic Pater pro
 Regis Confessario approbari posset. Non
 acquiescens Cardinalis, exjurato, inquie-
 bat, cujusdam Jesuitæ promisso constare
 nequit de ejus doctrina, nam ope restrictio-
 num mentalium cuncta promittere, & nihil
 servare, jam assueti sunt, aliunde sola Lig-
 nieri subscriptione malo obviam iri nequit;
 sciat sua Majestas, quod initam Præsu-
 lum concordiam evertendi opportunissimum
 sit medium, si Regii Confessarii munus
 Jesuitis committatur; illius enim aucto-
 ritate mox ad turbandam Ecclesiam ab-
 usuri sunt: liceat mihi autem quærere,
 quam dudum sua Majestas Inquisitionem in
 Franciam invehere meditetur? hæc enim
 agendi ratio non magis opposita est In-
 quitioni, quam consiliis ad initium ad-
 ministrationis suce arreptis; jamjam de
 mutata suce Majestatis mente tripudiant
 Jesuitæ, seque Generales fore Inquisito-
 res jactitant.

Hac liberiore Cardinalis reprehensionem
 Dux haud parum commotus, de
 Pontificio Brevi haud ultra mentionem
 fieri sustinuit, veritus, ne si illud exe-
 cutioni daretur, Cardinalis acerbius in
 Lignierum invehens, tanquam ab abusu
 ad Parlamentum provocaret. His ma-
 lis

Sæc. XVIII. A. C. 1722. lis obviaturus, Michael Tambourinus Societatis Præpositus Generalis Parisiensi nomen ex Parisiensium Jesuitarum Albo eradi jussit, eumque ad Pontifarense Collegium emisit, ut Noëlli Cardinalis jurisdictioni haud ultra subesset, & a Bridelo Vicario Generali ibidem confessiones excipiendi facultatem acciperet: inde vero ter per hebdomadam Versalias, Regem ad primam mensæ Divinæ communionem comparaturus Lignierus veniret, facultate autem a Carnotensi Episcopo accepta munitus. Eiusdem confessionem in oppido S. Cypriani exciperet. Sæpius ergo intra hebdomadam Lignierus Versalias venit, & Rex in præfata Urbe in festo SS. Petri & Pauli noxas suas confessione elatis obstrepentibus ceteris Franciæ Episcopis, qui minus convenire arbitrabantur, quod Confessarius, Confitens, & Confessionis locus de tribus diversis Diœcesibus essent, & sic ordinaria proprii Episcopi jurisdictione ob privatos effectus declinaretur. Quem tamen res exitum sit sortita, paulopost recelebimus.